34

[2.34.1] Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι Ἀθηναῖοι τῷ πατρίῳ νόμῳ χρώ-
μενοι δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρώτων ἀποθανόντων τρόπῳ τοιῷδε. [2.34.2] τὰ μὲν ὀστᾶ προτί-
θενται τῶν ἀπογενομένων πρότριτα σκηνὴν ποιήσαντες, καὶ ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκαστος ἤν τι βούληται· [2.34.3] ἐπειδὰν δὲ ἡ
ἐκφορὰ ᾖ, λάρνακας κυπαρισσίνας ἄγουσιν ἅμαξαι, φυλῆς ἑκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ τὰ ὀστᾶ ἧς ἕκαστος ἦν φυλῆς.
μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἳ ἂν μὴ εὑρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. [2.34.4] ξυνεκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος
καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ γυναῖκες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι. [2.34.5] τιθέασιν οὖν ἐς τὸ δημόσιον
σῆμα, ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως, καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων, πλήν γε τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες
αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν. [2.34.6] ἐπειδὰν δὲ κρύψωσι γῆ,
ἀνὴρ ἡρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὃς ἂν γνώμῃ τε δοκῇ μὴ ἀξύνετος εἶναι καὶ ἀξιώσει προήκῃ, λέγει ἐπ᾽ αὐτοῖς ἔπαινον τὸν πρέποντα· [2.34.7] μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται. ὧδε μὲν θάπτουσιν·
καὶ διὰ παντὸς τοῦ πολέμου, ὁπότε ξυμβαίη αὐτοῖς, ἐχρῶντο τῷ νόμῳ. [2.34.8] ἐπὶ δ᾽ οὖν τοῖς πρώτοις τοῖσδε Περικλῆς ὁ Ξαν-
θίππου ἡρέθη λέγειν. καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἐλάμβανε, προελθὼν
ἀπὸ τοῦ σήματος ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν πεποιημένον, ὅπως ἀκού-
οιτο ὡς ἐπὶ πλεῖστον τοῦ ὁμίλου, ἔλεγε τοιάδε.

[2.34.1] Τον ίδιο χειμώνα οι Αθηναίοι, ακολουθώντας πατροπαράδοτη συνήθειά τους, κήδεψαν με δημόσια τελετή τους πρώτους που σκοτώθηκαν σε τούτο τον πόλεμο, κ' η τελετή γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο: [2.34.2] πρώτα εκθέτουν για τρεις μέρες τα κόκκαλα των σκοτωμένων σε μια σκηνή που στήνουν γι' αυτό το σκοπό, κι όποιος θέλει φέρνει προσφορές στο δικό του· [2.34.3] κι όταν είναι να γίνει η εκφορά, φέρνουνε φέρετρα από κυπαρισσόξυλο σε δέκα αμάξια, ένα για κάθε φυλή. Και βάζουν μέσα τα κόκκαλα ανάλογα από ποια φυλή ήταν ο καθένας. Ένα κλινάρι άδειο ακολουθεί, στρωμένο με σάβανο, για τους χαμένους που δε βρέθηκαν όταν σήκωσαν τους νεκρούς. [2.34.4] Και συνοδεύουν την κηδεία όσοι θέλουν, και πολίτες και ξένοι, και οι συγγένισσες γυναίκες παραστέκονται στην ταφή μοιρολογώντας. [2.34.5] Τους θάβουνε λοιπόν στο δημόσιο τάφο που βρίσκεται στο πιο ωραίο και πιο περίβλεπτο μέρος έξω από την πολιτεία και πάντα εκεί θάβουν τους σκοτωμένους που φέρνουν από τους πολέμους, εξόν αυτούς που έπεσαν στο Μαραθώνα· γιατί εκεινών, που θεώρησαν την αντρειά τους πιο έξοχη, τους έκαμαν τον τάφο εκεί που πολέμησαν. [2.34.6] Κι όταν πια τους σκεπάσει η γης, ένας άντρας, που τον εκλέγει η πολιτεία, γιατί τους φαίνεται πιο γνωστικός κ' εξέχει στην κοινήν εκτίμηση, τους βγάζει τον επαινετικό λόγο που ταιριάζει· [2.34.7] και ύστερ' απ' αυτό φεύγουν όλοι. Έτσι λοιπόν τους κηδεύουν και σ' όλη τη διάρκεια του πολέμου, οπότε παρουσιαζόταν η ευκαιρία κράτησαν αυτή τη συνήθεια. [2.34.8] Γι' αυτούς λοιπόν τους πρώτους νεκρούς, διάλεξαν τον Περικλή, το γιο του Ξανθίππου να πει το λόγο. Κι όταν ήρθε η ώρα, προχώρησε από τον τάφο σε μια ψηλή εξέδρα που είχανε στήσει επί τούτου, για ν' ακουστεί απ' όσο γινόταν περισσότερους από τη σύναξη, και είπε πάνω–κάτω τ' ακόλουθα:

[2.34.1] Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι Ἀθηναῖοι τῷ πατρίῳ νόμῳ χρώ-
μενοι δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρώτων ἀποθανόντων τρόπῳ τοιῷδε. [2.34.2] τὰ μὲν ὀστᾶ προτί-
θενται τῶν ἀπογενομένων πρότριτα σκηνὴν ποιήσαντες, καὶ ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκαστος ἤν τι βούληται· [2.34.3] ἐπειδὰν δὲ ἡ
ἐκφορὰ ᾖ, λάρνακας κυπαρισσίνας ἄγουσιν ἅμαξαι, φυλῆς ἑκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ τὰ ὀστᾶ ἧς ἕκαστος ἦν φυλῆς.
μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἳ ἂν μὴ εὑρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. [2.34.4] ξυνεκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος
καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ γυναῖκες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι. [2.34.5] τιθέασιν οὖν ἐς τὸ δημόσιον
σῆμα, ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως, καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων, πλήν γε τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες
αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν. [2.34.6] ἐπειδὰν δὲ κρύψωσι γῇ,
ἀνὴρ ἡρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὃς ἂν γνώμῃ τε δοκῇ μὴ ἀξύνετος εἶναι καὶ ἀξιώσει προήκῃ, λέγει ἐπ᾽ αὐτοῖς ἔπαινον τὸν πρέποντα· [2.34.7] μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται. ὧδε μὲν θάπτουσιν·
καὶ διὰ παντὸς τοῦ πολέμου, ὁπότε ξυμβαίη αὐτοῖς, ἐχρῶντο τῷ νόμῳ. [2.34.8] ἐπὶ δ᾽ οὖν τοῖς πρώτοις τοῖσδε Περικλῆς ὁ Ξαν-
θίππου ἠρέθη λέγειν. καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἐλάμβανε, προελθὼν ἀπὸ τοῦ σήματος ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν πεποιημένον, ὅπως ἀκού-
οιτο ὡς ἐπὶ πλεῖστον τοῦ ὁμίλου, ἔλεγε τοιάδε.

[2.34.1] Τον ίδιο χειμώνα οι Αθηναίοι, ακολουθώντας πατροπαράδοτη συνήθειά τους, κήδεψαν με δημόσια τελετή τους πρώτους που σκοτώθηκαν σε τούτο τον πόλεμο, κ' η τελετή γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο: [2.34.2] πρώτα εκθέτουν για τρεις μέρες τα κόκκαλα των σκοτωμένων σε μια σκηνή που στήνουν γι' αυτό το σκοπό, κι όποιος θέλει φέρνει προσφορές στο δικό του· [2.34.3] κι όταν είναι να γίνει η εκφορά, φέρνουνε φέρετρα από κυπαρισσόξυλο σε δέκα αμάξια, ένα για κάθε φυλή. Και βάζουν μέσα τα κόκκαλα ανάλογα από ποια φυλή ήταν ο καθένας. Ένα κλινάρι άδειο ακολουθεί, στρωμένο με σάβανο, για τους χαμένους που δε βρέθηκαν όταν σήκωσαν τους νεκρούς. [2.34.4] Και συνοδεύουν την κηδεία όσοι θέλουν, και πολίτες και ξένοι, και οι συγγένισσες γυναίκες παραστέκονται στην ταφή μοιρολογώντας. [2.34.5] Τους θάβουνε λοιπόν στο δημόσιο τάφο που βρίσκεται στο πιο ωραίο και πιο περίβλεπτο μέρος έξω από την πολιτεία και πάντα εκεί θάβουν τους σκοτωμένους που φέρνουν από τους πολέμους, εξόν αυτούς που έπεσαν στο Μαραθώνα· γιατί εκεινών, που θεώρησαν την αντρειά τους πιο έξοχη, τους έκαμαν τον τάφο εκεί που πολέμησαν. [2.34.6] Κι όταν πια τους σκεπάσει η γης, ένας άντρας, που τον εκλέγει η πολιτεία, γιατί τους φαίνεται πιο γνωστικός κ' εξέχει στην κοινήν εκτίμηση, τους βγάζει τον επαινετικό λόγο που ταιριάζει· [2.34.7] και ύστερ' απ' αυτό φεύγουν όλοι. Έτσι λοιπόν τους κηδεύουν και σ' όλη τη διάρκεια του πολέμου, οπότε παρουσιαζόταν η ευκαιρία κράτησαν αυτή τη συνήθεια. [2.34.8] Γι' αυτούς λοιπόν τους πρώτους νεκρούς, διάλεξαν τον Περικλή, το γιο του Ξανθίππου να πει το λόγο. Κι όταν ήρθε η ώρα, προχώρησε από τον τάφο σε μια ψηλή εξέδρα που είχανε στήσει επί τούτου, για ν' ακουστεί απ' όσο γινόταν περισσότερους από τη σύναξη, και είπε πάνω–κάτω τ' ακόλουθα: (**Μτφρ. Ε. Λαμπρίδη**)

τῶν προγόνων

τὴν γὰρ χώραν οἱ αὐτοὶ αἰεὶ οἰκοῦντες διαδοχῇ τῶν ἐπιγιγνομένων μέχρι τοῦδε ἐλευθέραν δι᾽ ἀρετὴν παρέδοσαν

οἱ πατέρες ἡμῶν

κτησάμενοι γὰρ πρὸς οἷς ἐδέξαντο ὅσην ἔχομεν ἀρχὴν οὐκ ἀπόνως ἡμῖν τοῖς νῦν προσκατέλιπον.

αὐτοὶ ἡμεῖς οἵδε οἱ νῦν ἔτι ὄντες μάλιστα ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ

τὰ δὲ πλείω αὐτῆς ἐπηυξήσαμεν καὶ τὴν πόλιν τοῖς πᾶσι παρεσκευάσαμεν καὶ ἐς πόλεμον καὶ ἐς εἰρήνην αὐταρκεστάτην.

Ευριπίδης, *Ερεχθεύς* απ.360, 5-13

λογίζομαι δὲ πολλὰ πρῶτα μὲν πόλιν
οὐκ ἄν τιν' ἄλλην τῆσδε βελτίω λαβεῖν·
ᾗ πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις
πεσσῶν ὁμοίως διαφοραῖς ἐκτισμέναι
ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμοι.
ὅστις δ' ἀπ' ἄλλης πόλεος οἰκήσῃ πόλιν,
ἁρμὸς πονηρὸς ὥσπερ ἐν ξύλῳ παγείς,
λόγῳ πολίτης ἐστί, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.

Πολλά είναι αυτά που λογαριάζω, και πρώτα πρώτα
πόλη δεν θα μπορούσε σαν τούτη να βρει κανείς άλλη.
Σ' αυτήν κατ' αρχάς ο λαός δεν είναι φερμένος
από αλλού, αλλά είμαστε από φυσικού αυτόχθονες.
Ενώ οι άλλες πόλεις, χτισμένες στην τύχη,
σαν από ζαριές, είναι εμπορεύματα που εισήχθησαν
απ' άλλους τόπους. Όποιος όμως από άλλη πόλη
εγκαθίσταται σε ξένη, σαν καρφί σκουριασμένο
μπηγμένο σε ξύλο, πολίτης κατ' όνομα κι όχι έμπρακτα
είναι.

Ηρόδοτος. *Ιστορίες*, 7,161,16-20

Μάτην γὰρ ἂν ὧδε πάραλον Ἑλλήνων

στρατὸν πλεῖστον εἴημεν ἐκτημένοι, εἰ Συρηκοσίοισι ἐόντες

Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν

ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσταιἙλλή-

νων·

Γιατί τί αξία θα έχει που διαθέτουμε την πιο μεγάλη ναυτική δύναμη, αν δεχτούμε να περάσει η αρχηγία στους Συρακουσίους, εμείς οι Αθηναίοι, που είμαστε η αρχαιότερη φυλή και οι μόνοι Έλληνες που δε μεταναστεύσαμε από άλλο τόπο .

Πλάτων, *Μενέξενος* 237b2-c4

τῆς δ' εὐγενείας πρῶτον ὑπῆρξε τοῖσδε ἡ τῶν προγόνων γένεσις οὐκ ἔπηλυς οὖσα, οὐδὲ τοὺς ἐκγόνους τούτους ἀποφηναμένη ἐτοικοῦντας ἐν τῇ χώρᾳ ἄλλοθεν σφῶν ἡκόντων, ἀλλ' αὐτόχθονας καὶ τῷ ὄντι ἐν πατρίδι οἰκοῦντας καὶ ζῶντας, καὶ τρεφομένους οὐχ ὑπὸ μητρυιᾶς ὡς οἱ ἄλλοι, ἀλλ' ὑπὸ μητρὸς τῆς χώρας ἐν ᾗ ᾤκουν, καὶ νῦν κεῖσθαι τελευτήσαντας ἐν οἰκείοις τόποις τῆς τεκούσης καὶ θρεψάσης καὶ ὑποδεξαμένης. δικαιότατον δὴ κοσμῆσαι πρῶτον τὴν μητέρα αὐτήν· οὕτω γὰρ συμβαίνει ἅμα καὶ ἡ τῶνδε εὐγένεια κοσμουμένη.

[273b3] Η γέννηση αυτή απέδειξε και για τους απογόνους τους αυτούς, ότι δεν έμεναν στη χώρα σαν μέτοικοι - πράγμα, το οποίο θα συνέβαινε, αν οι πρόγονοί τους είχαν έλθει από αλλού - αλλά σαν αυτόχθονες, ότι κατοικούσαν και ζούσαν σε πατρίδα πραγματική και [237c] τρέφονταν όχι από μητριά, όπως άλλοι, αλλά από μητέρα, από τη χώρα στην οποία κατοικούσαν, και ότι τώρα νεκροί αναπαύονται σε δικούς τους τόπους της μητέρας γης που τους γέννησε και τους έθρεψε και τους έδωσε τη ζωή. Είναι λοιπόν δικαιότατο να τιμήσουμε πρώτα τη μητέρα αυτή. Γιατί έτσι συμβαίνει να εξαίρεται συγχρόνως και η ευγενική καταγωγή των ανδρών αυτών.

ταῦτα δηλώσας πρῶτον

- ἀπὸ οἵας ἐπιτηδεύσεως
- μεθ’ οἵας πολιτείας
- ἐξ οἵων τρόπων

μεθ' οἵας πολιτείας (B37,1.3-2.1)

- καὶ ὄνομα μὲν διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους ἀλλ' ἐς πλείονας οἰκεῖν δημοκρατία κέκληται
- πλειοψηφία
- μέτεστι δὲ κατὰ μὲν τοὺς νόμους πρὸς τὰ ἴδια διάφορα πᾶσι τὸ ἴσον
- ισονομία
- κατὰ δὲ τὴν ἀξίωσιν, ὡς ἕκαστος ἔν τῳ εὐδοκιμεῖ, οὐκ ἀπὸ μέρους τὸ πλέον ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται
- αξιοκρατία
- οὐδ' αὖ κατὰ πενίαν, ἔχων γέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀξιώματος ἀφανείᾳ κεκώλυται.
- ισότητα

οι σχέσεις των αρχών του πολιτεύματος

όχι όλοι οι πολίτες	όλοι οι πολίτες
πλειοψηφία	ισονομία
αξιοκρατία	ισότητα

τρόπων ἐξ οἵων (B37,2.1-3.6)

ἐλευθέρως δὲ τά τε πρὸς τὸ κοινὸν πολιτεύομεν

- καὶ ἐς τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων ὑποψίαν,
- οὐ δι' ὀργῆς τὸν πέλας, εἰ καθ' ἡδονήν τι δρᾷ, ἔχοντες,
- οὐδὲ ἀζημίους μέν, λυπηρὰς δὲ τῇ ὄψει ἀχθηδόνας προστιθέμενοι,

ἀνεπαχθῶς δὲ τὰ ἴδια προσομιλοῦντες

τὰ δημόσια οὐ παρανομοῦμεν

διὰ δέος μάλιστα

ἀκροάσει

τῶν τε αἰεὶ ἐν ἀρχῇ ὄντων

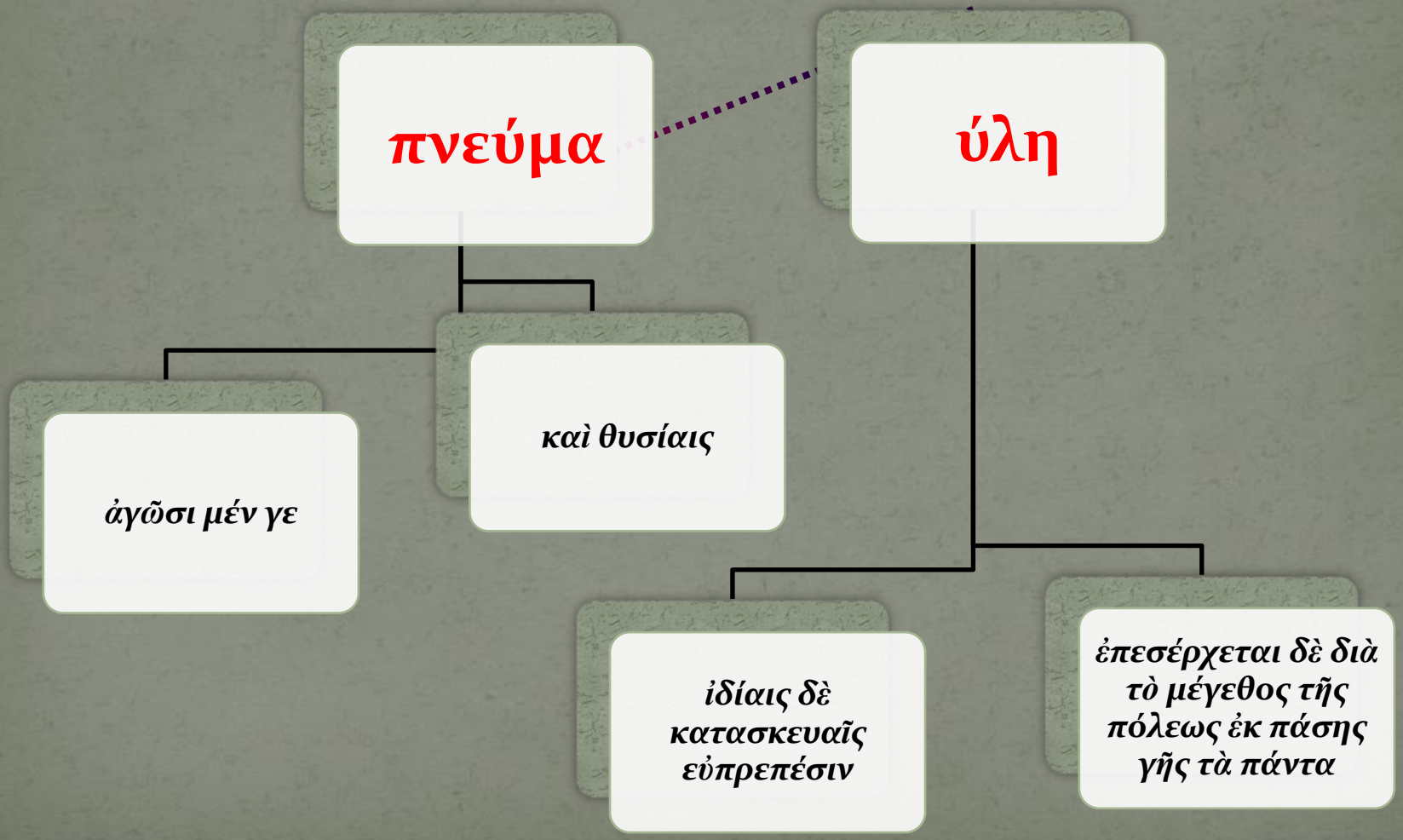
καὶ τῶν νόμων

καὶ μάλιστα αὐτῶν ὅσοι τε ἐπ' ὠφελίᾳ τῶν ἀδικουμένων κεῖνται

καὶ ὅσοι ἄγραφοι ὄντες αἰσχύνην ὁμολογουμένην φέρουσιν

38

τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας τῇ γνώμῃ ἐπορισάμεθα

Να γράψετε λέξεις της νέας ελληνικής που παράγονται από τα θέματα των ρημάτων:

γίγνομαι:	γεν-	
	γενε-	
	γενη-	
	γον-	
βαίνω:	βα-	
	βη-	
	βω-	

Πώς συσχετίζει ο Περικλής στο κεφάλαιο 38 την ευζωία με τη δημοκρατία; Να αιτιολογήσετε τις απόψεις σας.

39

Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν ἐναντίων τοῖσδε

τήν τε γὰρ πόλιν κοινὴν παρέχομεν	***οὐκ ἔστιν ὅτε ξενηλασίαις ἀπείργομέν τινα***
οὐ ταῖς παρασκευαῖς τὸ πλέον καὶ ἀπάταις	***τῷ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐς τὰ ἔργα εὐψύχῳ***

πιστεύοντες

3. α) Να συνθέσετε το ρήμα *βαίνω* με τις προθέσεις:

ἀνά		κατά	
ἀπό		πρό	
ἐκ		ὑπέρ	
ἐπί - ἐν		σύν	
μετά		διά	

β) Να γράψετε τη σημασία καθενός από τα σύνθετα ρήματα που σχηματίσατε.

οἱ μὲν

- *καὶ ἐν ταῖς παιδείαις [...] ἐπιπόνῳ ἀσκήσει εὐθὺς νέοι ὄντες τὸ ἀνδρεῖον μετέρχονται,*

ἡμεῖς δὲ

- *ἀνειμένως διαιτώμενοι οὐδὲν ἧσσον ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν*

1. τεκμήριον δέ·

οὔτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἑαυτούς, μεθ' ἁπάντων δὲ ἐς τὴν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι,

τήν τε τῶν πέλας αὐτοὶ ἐπελθόντες οὐ χαλεπῶς ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ τοὺς περὶ τῶν οἰκείων ἀμυνομένους μαχόμενοι τὰ πλείω κρατοῦμεν.

2. τεκμήριον δέ·

διὰ τὴν τοῦ ναυτικοῦ τε ἅμα ἐπιμέλειαν

καὶ τὴν ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πολλὰ ἡμῶν αὐτῶν ἐπίπεμψιν·

ἀθρόᾳ τε τῇ δυνάμει ἡμῶν οὐδείς πω πολέμιος ἐνέτυχε

ἢν δέ που μορίῳ τινὶ προσμείξωσι, κρατήσαντές τέ τινας ἡμῶν πάντας αὐχοῦσιν ἀπεῶσθαι καὶ νικηθέντες ὑφ' ἁπάντων ἡσσῆσθαι.

3. τεκμήριον δέ·

καίτοι εἰ ῥᾳθυμίᾳ μᾶλλον ἢ πόνων μελέτῃ καὶ μὴ μετὰ νόμων τὸ πλέον ἢ τρόπων ἀνδρείας ἐθέλομεν κινδυνεύειν

περιγίγνεται ἡμῖν

τοῖς τε μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν

καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι μὴ ἀτολμοτέρους τῶν αἰεὶ μοχθούντων φαίνεσθαι,

ἄρα

καὶ ἔν τε τούτοις
τὴν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι
καὶ ἔτι ἐν ἄλλοις.

40

Φιλοκαλοῦμέν τε

μετ' εὐτελείας

καὶ φιλοσοφοῦμεν

ἄνευ μαλακίας

• *γράμματα* (Λακεδαιμόνιοι) *ἕνεκα τῆς χρείας ἐμάνθανον· τῶν δέ ἄλλων παιδευμάτων ξενηλασίαν ἐποιοῦντο οὐ μᾶλλον ἀνθρώπων ἢ λόγων· ἡ δέ παιδεία ἦν αὐτοῖς πρός τό ἄρχεσθαι καλῶς καί καρτερεῖν πονοῦντα καί μαχόμενον νικᾶν ἤ ἀποθνήσκειν*

(Πλούταρχος, *Apophthegmata Laconica*, 237A 12)

αλλά

• *Λακεδαιμόνιοι πρός φιλοσοφίαν καί λόγους ἄριστα πεπαίδευνται*

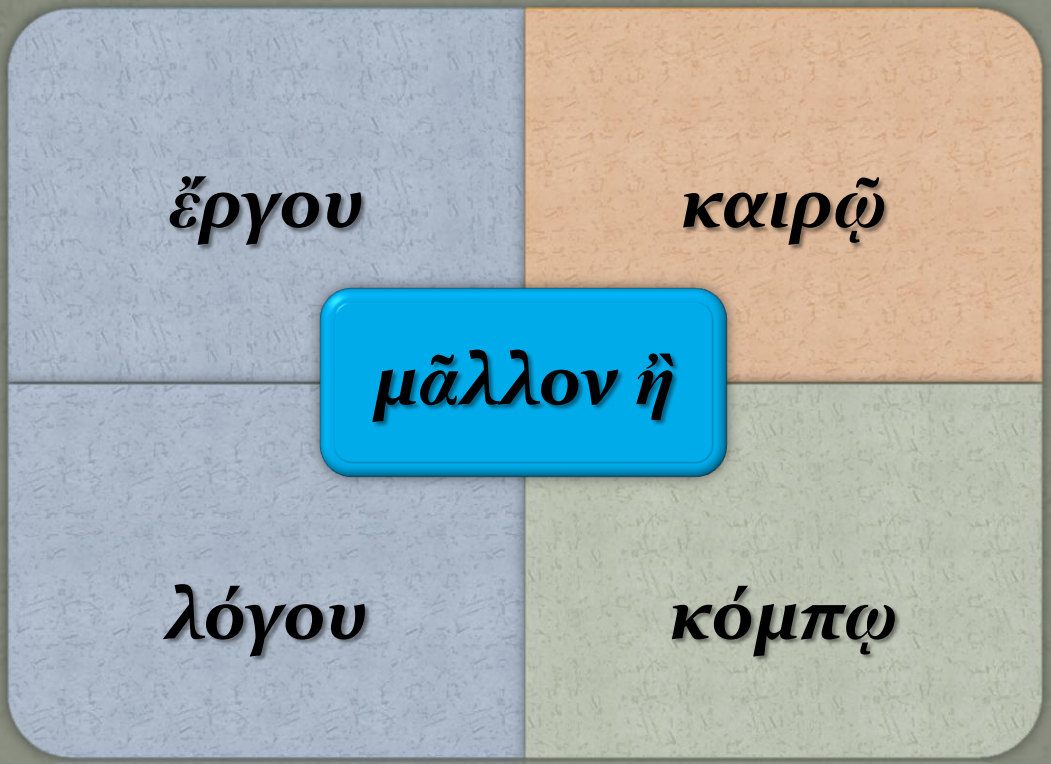
(Πλάτων, *Πρωταγόρας*, 342 d)

• *τό λακωνίζειν πολύ μᾶλλον ἐστιν φιλοσοφεῖν ἤ φιλογυμναστεῖν*

(Πλάτων, *Πρωταγόρας*, 342 e)

Ο πλούτος

πλούτῳ τε

χρώμεθα